

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

จาก สชก.(บก-กม) ถึง ทุกหน่วยงาน
เลขที่ สชก.(บก-กม)๑๖๓/๒๕๖๖ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖
เรื่อง แจ้งเวียนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กฟภ.
เรียน ทุกหน่วยงาน

สชก.(บก-กม) ได้ตรวจสอบ กฎหมาย กฎกระทรวง มติ ครม. กฎหมายฉบับใหม่ รวมทั้งศึกษา คำพิพากษาศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุด คำวินิจฉัยขององค์กรด้านกฎหมายอื่น ๆ เพื่อรองรับ การดำเนินงานของ กฟภ. ประจำเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. กฎกระทรวงกำหนดกรณีอื่นที่เจ้าหน้าที่จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ พ.ศ. ๒๕๖๖

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๑๓ บัญญัติไว้ว่า “เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (๑) เป็นคู่กรณีเอง
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (๓) เป็นญาติของคู่กรณีคือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นพี่น้องหรือ ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี
- (๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี
- (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ค. ๒๕๖๖ ได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดกรณีอื่นที่ เจ้าหน้าที่จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การพิจารณาทางปกครองมีความเป็นกลาง มากยิ่งขึ้น ดังนี้

“เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (๑) เคยเป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับคู่กรณี
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ซึ่งอยู่กินกับคู่กรณีที่เป็บบุคคลเพศเดียวกันโดยกำเนิดในลักษณะ เดียวกันกับชายหญิงที่อยู่กินกันฉันสามีภริยา
- (๔) เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานในความเป็นจริงไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้อง ในความเป็นจริงนับได้เพียงภายในสามชั้นของคู่กรณี
- (๕) เป็นหรือเคยเป็นบุตรบุญธรรมของคู่กรณี หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้รับคู่กรณีเป็นบุตรบุญธรรม
- (๖) เป็นลูก ป้า น้า อา ของคู่กรณี
- (๗) เป็นผู้พักอาศัยอยู่ร่วมกับคู่กรณีในสถานที่เดียวกันในลักษณะครัวเรือนเดียวกัน
- (๘) เป็นลูกจ้างหรือที่ปรึกษาซึ่งได้รับค่าตอบแทนของคู่กรณี”

ในขณะเดียวกัน กฟภ. มีระเบียบข้อบังคับที่มีลักษณะคล้ายกันเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการ สอบสวน ได้แก่ “ข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยระเบียบพนักงาน พ.ศ. ๒๕๑๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม” ข้อ ๕๙ โดยให้สิทธิผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านกรรมการสอบสวนได้

“ข้อ ๕๙ ถ้าปรากฏว่ากรรมการผู้ใดในคณะกรรมการสอบสวนมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านได้ คือ

- (๑) เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดาและหรือมารดากับผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้กล่าวหา
- (๒) เป็นผู้ที่ต้องให้อภัยคำเป็นพยานที่รู้ได้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวนนั้น
- (๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวนนั้น
- (๔) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

ถ้าผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาจะคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงเหตุที่คัดค้านนั้นยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่า การคัดค้านนั้นมีเหตุผลฟังได้ก็ให้เปลี่ยนแปลงตามควรแก่กรณีโดยด่วน และถ้าเห็นว่าการคัดค้านนั้นไม่มีเหตุผลอันควรฟังได้หรือเห็นว่าแม้จะให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านนั้นร่วมสอบสวนก็ไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมแต่ประการใด จะสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสียก็ได้ ในการนี้ให้บันทึกเหตุผลนั้นติดสำนวนการสอบสวนไว้ด้วย”

ดังนั้น เมื่อคำสั่งลงโทษทางวินัยเป็นคำสั่งทางปกครอง การสอบสวนทางวินัยเป็นการพิจารณาทางปกครองและผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็เป็นคู่กรณี ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ แม้ว่าข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยระเบียบพนักงาน พ.ศ. ๒๕๑๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๕๙ วางหลักเกณฑ์ไว้แล้ว แต่เป็นหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๑๓ และกฎกระทรวง กำหนดกรณีอื่นที่เจ้าหน้าที่จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉะนั้น เรื่องหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ใช้หลักประกันความเป็นธรรมแก่คู่กรณีสูงกว่า กรณีจึงต้องนำมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาใช้บังคับด้วย

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ระเบียบ ฯ)

กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลเรื่องการเรียไของทางราชการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมถึง ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑) เพิ่มเติมนิยามของคำว่า “เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไ” โดยเพิ่มกรณีของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมกับการเรียได้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุม

๒) เพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมเรียไ โดยเพิ่ม “ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ” เป็นกรรมการด้วย เนื่องจากปัจจุบัน “มีการเรียไผ่านระบบออนไลน์” ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาช่วยดูแล

๓) เพิ่มกรณี “พ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการควบคุมเรียไ” โดยกำหนดให้กรณีที่กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการฯ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง ซึ่งจะส่งผลให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ดำเนินการประชุมต่อไปได้

๔) ตัดผู้แทนของคณะกรรมการกฤษฎีกาจากองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการเรียไ และให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการควบคุมเรียไในการวินิจฉัยปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบฯ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว

๕) แก้ไขถ้อยคำในระเบียบฯ ให้สอดคล้องกับกฎหมายบางฉบับที่เกี่ยวข้อง และบังคับใช้ในปัจจุบัน พร้อมแก้ไขบทเฉพาะกาลเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการบังคับใช้ระเบียบฯ

สรุปสาระสำคัญ หน่วยงานของรัฐ (รวมถึง รัฐวิสาหกิจ) จะจัดให้มีการเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรไม่ได้ เว้นแต่ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๖)

๑. การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร ที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียไรได้ , การเรียไรที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ, การเรียไรเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน , การเรียไรเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง หรือ สาธารณประโยชน์ เพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินไม่เกินจำนวนเงินหรือมูลค่าไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท , การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคล ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว การดำเนินการดังกล่าวได้รับยกเว้นไม่ต้อง ขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร. จังหวัดแล้วแต่กรณี ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙

๒. การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรที่ได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการควบคุมการเรียไร ของหน่วยงานของรัฐ (กคร.) หรือ คณะกรรมการควบคุมการเรียไรจังหวัด (กคร. จังหวัด) แล้วแต่กรณี โดยการพิจารณาอนุมัติต้องมีลักษณะและวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๒.๑ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง

๒.๒ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือพัฒนาประเทศ

๒.๓ เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์

๒.๔ เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว

บทลงโทษ เนื่องจากตามระเบียบ ฯ ข้อ ๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ควบคุมดูแลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติตามระเบียบ ฯ โดยเคร่งครัด ดังนั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามควรแก่กรณี และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการกระทำนั้นอาจมีเหตุเกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ มีมูลความผิดทางอาญา หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามแนบ โดยสามารถดาวน์โหลดกฎหมายดังกล่าวได้ที่ intranet ของ กฟผ. [http://intranet.pea.co.th/ลิงค์หน่วยงาน/สำนักผู้ช่วยผู้ว่าการบริหารองค์กร \(กฎหมาย\)/กฎหมายและคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กฟผ. หรือแสกน QR Code](http://intranet.pea.co.th/ลิงค์หน่วยงาน/สำนักผู้ช่วยผู้ว่าการบริหารองค์กร (กฎหมาย)/กฎหมายและคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กฟผ. หรือแสกน QR Code)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นางณัฐญา ลำดับวงศ์)
ผู้ช่วยผู้ว่าการบริหารองค์กร (กฎหมาย)

ผสธ.

โทร. ๕๒๗๗